

Ks. Proboszcz

parafii.....Wsola gm. Jedlińsk

woj. radomskie

Urząd Wojewódzki Wydział Kultury i Sztuki Wojewódzki Konserwator Zabytków w Radomiu niniejszym pragnie przypomnieć o niektórych podstawowych zasadach właściwej ochrony dóbr kultury stanowiących zabytki, w myśl m.in. Ustawy o ochronie dóbr kultury i muzeach z dnia 15.02.1962r.

Woj. radomskiego stanowiące zapis minionych wieków kryją w swych murach wiele cennych obiektów. Godna odnotowania jest troska wielu jednostek o powierzone ich opiece zabytki/m.in. w Lewiczynie czy Szysławcu. Jednakże znaczna część dzieł sztuki nie posiada dostatecznej ochrony. Dlatego też naszym wspólnym celem jest konsekwentna troska o staranne zabezpieczenie tychże obiektów przed zniszczeniem, uszkodzeniem i kradzieżą. Istotnym i tradycyjnym zabezpieczeniem stanowią okratowanie otworów okiennych i drzwiowych i zamki, przeniesienie najcenniejszych zabytków (np. zakrywanie bocznymi zabezpieczonych kaplic, wież kościoła / szczególnie w przypadku niedużych obiektów jak obrazy, rzeźby, srebra wota, starodruki itp.) w niektórych kościołach wskazane jest instalowanie urządzeń alarmowych.

Ważną kwestią to konserwacja zabytków, w tym głównie dzieł sztuki, o wielkich wartościach artystyczno-historycznych. Działanie takie winno być oparte na zasadach naukowych a prace konserwatorskie zlecane uprawnionym artystom konserwatorskim. Powierzanie konserwacji dzieł sztuki nieuprawnionym, "domokrażcom" oferującym swoje usługi jako tanie i szybkie, jest postępowaniem pochopnym wyrządzającym często niepowetowane straty materialne państwu. Uwagi powyższe dotyczą w tym samym stopniu prac tzw. "rekonstrukcyjnych" we wnętrzach sakralnych / nowe wystroje malarsko - rzeźbiarskie itp. / jak też zmian w samej architekturze / np. zamurowywanie prześwitów drzwiowo-okiennej /.

W celu uniknięcia nieporozumień, w przypadku planowanych takowych prac, proszę o wcześniejszą konsultację, gdyż możemy udzielić stosownych porad w oparciu o dokumentację i ewentualnie wskazać artystów konserwatorów z każdej dziedziny sztuki.

Oprócz przepisów zawartych we wspomnianej Ustawie pozwolimy sobie na przytoczenie akapitu 6 Instrukcji Episkopatu Polski o ochronie zabytków i kierunkach rozwoju sztuki kościelnej z dn.16.IV.1966r.

"Rządcom kościołów przypominamy, że nie są oni właścicielami lecz tylko stróżami i opiekunami dzieł sztuki sakralnej znajdujących się w obiektach powierzonych ich pieczy. Dlatego w żadnym wypadku nie wolno im najmniejszych nawet dzieł sztuki przenosić do innych kościołów, zabierać ze sobą na inną placówkę, sprzedawać lub darować. Dzieła takie należy zabezpieczyć przed kradzieżą i zniszczeniem, a jeżeli ich stan nie pozwala na ekspozycję w kościele, przechowywać w odpowiednim pomieszczeniu lub przekazać muzeum diecezjalnemu".

Duże znaczenie dla bezpieczeństwa zabytków ma odpowiednie ich zabezpieczenie przeciwpożarowe, ze szczególnym zwróceniem uwagi na obiekty drewniane. /Dlatego też niezbędne są właściwe instalacje elektryczno - odgromowe i ich systematyczna kontrola, materiały gasnicze oraz nadzwyczajna ostrożność służby kościelnej.

Uprzejmie informujemy iż kontynuowana jest ewidencja zabytków tzw. ruchomych architektury sakralnej oraz zabytkowych cmentarzy sprzed 1939 roku. Prace te wykonywane są przez pracowników Biura Badań i Dokumentacji Zabytków w Radomiu bądź przez naszych zleceńbiorców.

Nadmieniamy, iż fakt wpisania obiektów zabytkowych do rejestru w niczym nie uszczupla praw Kościoła do tychże a zapewnia m.in. możliwość korzystania z fachowej konserwacji, niekiedy ze środków konserwatorskich.

Aktualnie w konserwacji zleconej przez nas znajduje się grupa obiektów pochodzących z kościołów woj. radomskiego /m.in. polichromia kościołów w Szydłowcu i Gródku Str., ołtarz w Radzanowie, nagrobki z cmentarza rzym.kat. w Radomiu/.

W związku z powyższymi tematami proponujemy zapoznanie się z następującymi publikacjami: Ks. Janusz Pasierb - "Ochrona zabytków sztuki kościelnej" - 1971r. Stanisław Pągowski - "Pożary kościołów i kaplic" - 1974r.

Liczymy iż nasza wspólna troska o świadectwa narodowej przeszłości będzie działaniem owocnym pro publico bono.

Do wiadomości:

1. Wicewojewoda Radomski
2. Kuria Diecezjalna Sandomiersko - Radomska
3. Kuria Metropolitalna w Warszawie
4. Parafia wój. radomskiego
5. a/a

Wojewódzki Konserwator Zabytków
[Podpis]
mgr inż. architekt Jacek Kapusta

